

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatoriului (L6-vésztoza), Nr 5.

Sorisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondentii regulari ai „Federatiunii.“
Articolii trimisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominic'a.

Prețulu d: Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre zise lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „
Pentru Romanii a:
prea intregu 30 Fr. = 30 Lei
„ 6 lune 16 „ = 16 „
„ 3 „ 8 „ = 8 „
Pentru inserțiune:
10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a timbrala pentru fiecare care publicatiune separata. In locul deschis 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 13/25. iuliu, 1871.

Proiectulu de conversiune a guvernului Romaniei in cestiunea călilor ferrate (Strusbergiana) Camer'a au respinsu-o, asemenea si senatulul. Acesta scire supera multu pre domni prussaci, si d'in Breslavia se scire, că in Prussia acesta scire n'au suprsinu pre nimene. Cei ce cunosc tier'a si omenii nu se voru mirá, d'ice prussaculu, că reprezentantii unui poporu n'atu de scapetatu, tienu simplu la principiulu d'a nu-si plati detoriile. Concluzulu luat cu pucina majoritate, (de 3 voturi) in aceea-si siedintia a camerei (candu cu respingerea proiectului) d'a annullá concessiunea Strusbergiana, de a pretiu lucrările călilor fer. si pre actiunari a-i desdauná conformu summei ce va resultá d'in asta pretiune, nu ins mna alta-ce decât a amená sc'u a sistá cu totulu platirea cuponelor espirate la 1. ian. si 1. iul. a. c. Detentorilor obligatiunilor nu li potemu spune cuvinte de mangaiare; dupa ce ministeriulu nostru alu affaceriloru esterne au respinsu cererea d'a interveni pre calle diplomatica, nu mai este medioculu de a sili pre guvernulu Romaniei la implinirea detorintieloru salle. Cum se pote, d'ice mai de parte prussaculu, că deputatii alesi prin influinti'a guvernului, adeca capete plecate, se cutodie a respinge proiectulu. Numai asié, că guvernulu si camera, joca d'a m'i'a orba, adeca s'ar' fi intielesu a nu plati nemtiloru etc. Diuariulu „B. B. Ztg“ inse vre se scire că in acestea dille d'in Herolinu se va spedul la Bucuresci una promemoria, prin care attentionea guvernului Romaniei se trage a supr'a urmariloru ce ar' resultá candu statulu s'ar' dechiará pre sine de bancrutu, etc. Recumendámu acestea in attentionea camerei si a guvernului Romaniei, cari de altmintrea voru sc'i a-si plini si detorintiele cătra straini, dar' voru sc'i si a da lectiune buna insielatoriloru si pungailorlu straini, d'a nu mai veni cu asemenea incercări talharsci, in urma insu-si camerei si guvernului Romaniei se li fia de bunu invetiú d'a deschide mai bine alta data ochii, si d'a se feri pre viitoriu a nu pagubi patria loru si a nu se espune d'a mai fi batujocuriti de omeni scapetati, degenerati, bancrutati si alte asemenea epitetes dragalasié, cu cari sunt onorati de prussaci si alti nemti.

Dupa scirile telegrafice ce le primiramu d'ile trecute d'in Prag'a, impacatiunea cu cehii se pote privi de fapta implinita, si mai remane numai a se publica modalitatile acestei impacatiuni. Tóta lumea ascepta acum'a cu impacientia se veda, cum a potutu ministeriulu Hohenwart aduce pretensiunile cehiloru in consonantia cu constitutiunea, si a esoperá de la cehi acceptarea acestoru modalitati. Jurnalulu austriacu“ constata că ministeriulu si-continua cu succesu oper'a sa de pace, si existu tóte prospectele, că preste putiune se voru deiaturá si cele mai de pre urma pedece si differentie. — Relativu la stadiulu negociatiuniloru de impacatiune aflamu, că negociatiunile finale voru urmá cătu mai curundu, probabilu sub presiedinti'a personale a imperatului. Aci avemu d'a observá că, dupa comunicările foiei oficiale, monarculu a urmaritu cu interesu viu acésta cestiune importanta in fia-care stadiu alu desvoltării sale, manifestandu celu mai mare zelu pentru succederea operei de pace a ministriloru sei.

Inca una data ospetiulu de la Brasieu.

(Contia. la Nr. 67.)

Ce a vrutu se faca urdătorii si ce au facutu inscenatorii infratirii de la Brasieu? La prim'a intrebare cu anevoia se pote da respunsu detaiatu, pentru că urdătorii se tienu ascunsi in dosulu culisselor si se padiescu bine d'a nu esti, neci trasi, pre scena, fia că se temu de lumina, cá unii ce sunt precunoscuti si prin urmare cam compromisi in ochii natiunii; fia că nu li-se pare a fi sositu inca tempulu cá ei se intre immediatu in actiune, deci au impinsu innainte pre altii, mai alesu omeni noui, cari, de si ar' riscá dora a fi numi

ti simplici, dar' dupa trecutul loru (ce nu-lu au) se nu li-se pote dice că sunt compromisi. De altmintrea, daca e vorb'a despre ceea ce a vrutu urdătorii, apoi noi ne credemu in dreptu d'a poté responde in generalibus, că d'insii au vrutu si véu ceea ce se fause in zilele lui Schmerlingu. Atunci acestu-a (urdătoru) cu tote cele lalte instruminte nemtiesci a le scile au vrutu se insielle pre romani si i-au succesu de miniune. Urdătorii romani, crediendu că facu bine, că facu mari fapte de mare intieptiune politica, prin cari voru servi natiunii, au caditu in cursa si d'alta parte, prin servismulu loru celu fara de parecchia au compromissu caus'a natiunala a Romaniloru; — ei directu si indirectu contribuira multu la ingroparea (credemu in Ddieu că numai temporaria) autonomiei Transilvaniei, ei dederu magiariloru funestulu esemplu d'a face miserabil'a lege electorala ce o vedemu asta di sustienuta pentru Transilvania, ei, cá se spunemu adevverulu, au facutu in diet'a de la Sabliu legea electorala in proportiune cu multu mai rea pentru Romani, decâtu este chiaru cea de asta-di. Sà nu creda Onorab. cetitori că essagerámu, nu, adevverulu curatu spunemu, candu afirmámu acésta. Si cá se demustrámu ceea ce afirmámu, cauta se luámu recursu la memori'a cetitoriloru nostri, spre a venturá faptele trecute in domeniulu istoriei. In diet'a d'in Sabliu (dupa ce magiarii dechiarandu a remané passivi, nu luara parte) membrii romani (deputatii si regalisti) cu tote că erau in majoritate, fecera legea electorala astfelu: cá Romanii, majoritatea absoluta a locutoriloru tieriei, se n'aiba mai multi reprezentantii in dieta decâtu nu mai a trei-a parte d'in numerulu totalu. Va se dica 1,249,447 de Romani aveá numai jumetate! d'in numerulu reprezentatorulu ce aveau a tramite 850,785 de ungro-secui, sasi, armeni, gidani, toti la olalta numerati, cá-ci d'in 120 reprezentanti, Romanii nu aveau mai multi de 45 dep! adeca Romanii de 2 ori mai numerosi decâtu magiarii si de 6 ori mai numerosi decâtu sasi, n'aveau mai multi deputati decâtu aceste doue natiuni un'a câte un'a. — Si acésta lege au facutu-o romani in defavorea romaniloru, precandu actual'a lege elect. a Transilvaniei au facutu o magiarii, cari au fostu si sunt contrarii nostri politici si cari, la imputările nostre de nedreptatea ce a facutu Romaniloru, respundu cu unu cinismu cam nerusnatu, dar cam binisioru motivatu „Reprezentantii vostri in diet'a de la Sabliu, unde d'insii erau domni (! vre se dica sluge cá ci ironi'a este extrema) situatiunii, n'au facutu mai buna lege decâtu noi magiarii, apoi ce ve totplangeți numai in contra' nostra. Meturati mai nainte gunoiele d'in cas'a vostra, apoi veniti a ne acasá pre noi“ . . . etc. Slabitiunea reprezentatorulu nostri de atunci nu pote, firesce, scusá nedreptatea magiariloru, dar' trebuie se marturisimu că argumentulu este „ad hominem“ si noi recugetandu de una parte la degradatoriulu servilismu éra de alta parte la deplorablele imparechieri d'intre noi (prin cari am devenitu scopae dissolutae) cauta se ne suffundemu de rusine. D'in acésta intristatoria situatiune vomu scapá numai prin resolutiune si constántia barbatesca de a remané credinciosi principiiloru programulu natiunala, prin intielegere mai strinsa (solidaritate) intre noi, prin intieptiune politica, totu atâte-a vertuti cetatienesci prin cari numai, si fara de cari neci candu nu vomu poté figurá cá factori in mesur'a in care ni se cuvine a fi, dupa pusetiunea ce occupámu in statu.

Urdătorii magiari de asta-di, ce voru ei? Voru ce au vrutu nemtii alta data. Se ne insielle! Urdătorii nostri romani ce voru ei asta-di? Voru ce au facutu alta data, cu osebire că atunci d'insii sedebant in puppi, guvernau cu — biciul si manau — cu lopata . . . éra as-tadi stau dupa culise si pre scena joca numai nesce automati (policinelli politici). Atunci unu organu rom. de publicitate, placutu publiculu romanescu si respectatu de straini, chiaru si de contrari, condusu totu de acellu-a care conduce asta-di acestu organu, au avutu sin-

guru coragiulu d'a combate actele burocraticiei diete de la Sabliu si mai alesu servilismulu membriloru ei romani. Totu acelu condeiu combate asta-di pre urdătorii cei periculosi si pre inscenatorii automati. Daca nu l'au potutu intimidá atunci tribunalulu martialu d'a nu combate iniquitatile triumviratulu Schmerling-Nádasdi-Reichenstein, cu atátu mai pucinu lu poté asta-di temnit'a de la Vatin, d'a nu combate iniquitatile dualistice ostrunguresci preste totu si celle aristocratice magiare ale lui Deacu-Andrássy, in specie. — Magiarii copiandu pre nemti, — Andrássy pre Schmerling, urmedia consecuentu politic'a impilării, politic'a, ce alta data acésti-a au combatu-o cu perseverantia admirabila si demna de imitatu. Aici, situatiunea schimbandu-se vedemu că s'au schimbatu si rolulu. Cei ce mai nainte cambateau nedreptatea au facutu-o nu pentru că iubiau dreptatea si uriau d'in sufletu, preste totu, nedreptatea, ci pentru că li pareá reu a nu o poté face ei insi si, precum o facuse atâtea secle. D'in apasati devenira apesatori. Naturam furca licet expellas tamen usque redibit. — Ce facu inse co-urdătorii romani? Nu li-au agiunsu una data a fi insielati si insielatori? Voru se continue rolulu cellu tristu si compromitetu? Ba se se lae, daca n'au invetiatu mai multu decâtu a repeti joculu de mai nainte. — Daca d'insii credu a fi sositu tempulu actiunii pentru apropiare si impacatiune cu magiarii, daca semtu ei, facia cu trecutul si cu pusetiunea loru actuala, destula capacitate in sine si taria sufletesca d'a poté face pre midilocitorii, si a o face cu resultatu, atunci la un'a i rogámu: mai nainte de tote se puna base solida programulu ce au se urmedie. Se nu sacrifice principiulu pentru oportunitate. Se urmedie ceea ce au facutu si magiarii atunci, candu erau trantiti de pariete, cum suntemu noi asta-di. Sacrificatu-au ore magiarii ce-va si d'in principiile loru? Ba nemica, mai nainte d'a fi avutu convictiunea, că coron'a recunosce in principiu drepturile tieriei si cá ast-felu vointia de impacatiune este serioasa. Ce d'iceau Magiarii? — „Restitutio in integrum.“ éra stereotipulu loru respunsu. Daca s'au recunoscutu acésta in principiu, apoi vomu vedé sinoi cátu potemu sacrificá pentru buna intiellegere, pentru interessulu comunu“ si o scimu cu totii cá, di-u, d'insii sacrificara in urma cátu de multu! — Mediocitorii nostri, daca voru se íee acésta sarcina onorifica, se o implinesca cu onore. Ei trebuie se dica „Vremu apoiarea, vremu impacatiunea (că ci natiunea au vrutu-o la 1848, la 1861, la 1865, la 1867—8. cu tote ocasiunile au vrutu-o, dar' voi magiarii si anume aristocratia vostra n'au vrutu si nu o vre seriusu.) dar mai nainte de tote se ne intielegemu bine asup'a lucrului. Voi aveti se recunosceți de base principiulu egalitatii, apoi se descoperiti vointia serioasa de a repará nedreptatea ce ati facutu Rloru transilvani prin decretarea uniunii fortiate. Candu vomu avé convictiunea, că aveti vointia serioasa de impacatiune, atunci pentru frattetate suntemu gat'a a sacrificá si noi la rondulu nostru.“ — Inceputulu negociatiuniloru s'ar' poté face cu schimbarea legii electorale transilv. Aici credemu noi că jace chiea pentru fericit'a deslegare ulterioare a differentieloru. Prin acésta Romanii, esfíndu d'in passivitate, ar' intrá in actiune si prin imprumutate concessiuni ar' poté ajunge la unu resultatu favorabile pentru amendóue părtilu. Pana candu inse guvernulu mag. ciulesce numai d'in urechi, sicut iniquae mentis asellus, si nu vre se audia neci macaru de repararea cellei mai flagrante nedreptati, pana atunci neci noi nu vremu se scimu nemica de infratre. — Numai singuru ilustrarea cu date autentice a legii elect. d'in Transilv. publicata in mai multe limbe europene, ar' fi de ajunsu a trage larva liberalitatii de pre facia Magiariloru. Europa nu cunosce caus'a nostra, se o facemu cunoscuta. — Se decisese acésta precum

si modalitatea propagării, sunt acum doi ani, dar dorere, lucrul au renasut la inceput. Sperăm înse, că atât memorialul — ce după cum știu, de multu este gata, — a supra pusețiunii Rloru d'in regatul Ungariei și d'in Bucovina; — precum și ilustrarea cu date a legii elect. transilv. — lucrata de unu romanu, carele cugeta meru, aduncu și seriosu la modulu, cum ar' poté ajutá la descurcarea situatiunii, carele tace și face, — voru efi in scurtu la publicitate și a fara d'aceste, aprofându se și tempulu nensloru alegeri, romanii transilv. intr'una conferința proxima se voru consultá a supr'a celloru de facutu. Ori passivitate, ori activitate, dar' marele partitu natiunalu romanescu trebuie sè se organizede, și se va organizá, credemu noi, asifelu, cá nu la unu simplu ucasu, — d'allu d'alui voda Peci, — presiedinte și comitetu sè se respesca in celle 32. de directiuni ale venturiloru. Dora voru fi sciindu odata și Romanii sè inlaturedi: „causa" d'atát'a rusine și compromisiune. Sè astupe, pentru totu deaun'a, gur'a cavalierilor pedestri, cari strigá „Nu luá numele natiunii indesierte!" (Medice, cura te ipsum.) Cá si candu ei ar avé privilegiulu spre acest'a, ba mandatu de la natiune, de a-i luá numele „indesierte". De almintrea dumnealoru au mai multa intieptiune practica, decátu cá numele natiunii sè lu intrebuintiede éca asié „indesierte", d'insii l'intrebuintiedia de „scara" la functiuni, decoratiuni și alte asemenea ciguri miguri (átu reale, átú imaginarie, illusionarie. In acestu intielesu candu vinu a ni strigá, nóe si amiciloru nostri de principi, cá nu ei, ei noi luám numele natiunii indesierte, voru fi avendu cuventu. Dar' nu numai ei, ci si invetiaceii lorú mai juní cari numai de curendu se afla in praxe d'a nu luá numele natiunii indesierte, cari mai eri alalta-eri inca nu gasiá între deputati romani deci unulu, carele sè li fia fostu destullu de natiunalu, in numele natiunii, — vinu a ni imputá, — precum venise mai de una dí, la noi, unu atare june de a dreptulu de la unu d. mai mare in ierarchia burocratica, și de la care impregnatu cu doctrine de numele natiunii n u indesierte luatú si alte sofisme, — nu se sfi a face intr'ga preseii romane imputatiunea, cá d'ins'a totu numai in generalibus vorbesce de „drep-turi egali," de autoromía" etc. in locu de a formulá unu programu bine precisatu, d'in care se scia natiunea rom. si sè afe si magiarii, cá ce vremu, cá ci dsa, cá romanu, nu scie insu-si ce se pretinde pentru natiune, etc. Junele nostru burocratu vorbá cu arrogantia unu duce de Bragantia, incátu ne vedúcamu silitu a-lu rogá cá sè mai slabeasca d'in manierele autoritarie, la cari sè pareá a fi binisoriu initiatu (a bove majore discit arare minor) si totu odata sè se milosiveca a formulá insu-si acellu programu. Ni-au promissu cu condiunea cá apoi noi sè lu si publicámu. Acordatu! De atunci muntele burocraticu geme dar' inca n'au nascutu siorecele-programu.

Programulu nostru natiunalu este facutu de multu. Principiele depuse intr'insulu le canoscu

FOISIORA.

Serbarea pre campulu Cotroceni.

Discursu tenutu in d'fua de 6. iuniu 1871.

Domneloru si Domniloru!

Permitteti-mi in acésta maretia ocaziune, candu se serbéza memori'a celui mai mare Romanu alu vécului nostru, intr'unu momentu de expansiune sè ieu si eu curagiulu de a dice câte-va cuvinte.

Au fostu timpuri de marire si barbatia pentru Romanii; au fostu timpuri, candu urmasii Romei d'in vaile Dunarii si colnicele Carpatiloru, investmentatii, cu agerimea virtutii si cu tari'a bratiului, de mii de ori au rostu cu sange vitedescu acestu sacru pamentu.

Callea lorú erá semenata de laurii victoriiloru.

Dara au fostu si timpuri de trista memoria, timpuri candu negrii nori acoperiau cá unu velu intreg'a tiera, candu adunci intunerece predominá de tote partile, candu geniulu celu reu planá dela Tisa' a pana la Marea-Négra.

Poporul romanu si-amiutesce d'o-potriva pasurile si gloriele sale: gloriele cá indemnú de a nu desperá si pasurile cá o bussola pentru a se ferí de erorile trecutului.

Natiunile, cá si individii, candu nu profita de ispitile vietii lorú, nu vedu presintele si nu prevedu viitoriulu.

Daca Romanii au strabatutu prin negurele atátoru vécuri, daca au infruntatu loviturile de morte ale atátoru horde de barbari, daca remasera totu Romani precum i-a asiediatu Divulu Traianu, nu este alta cauza, de cátu cá au avutu pururea sapate in anemele lorú traditiunile natiunale, v o i n d u mai antáiu de tote a fi in veci Romani!

Candu se intemplá câte-o data d'in contr'a, cá Roma-

Romanii. Unu programu de impacatiune? este al ta cestiune. Asemene programu precisatu detaiatu, nu se pote formulá decátu numai atunci, candu scii de siguru, cá ai cu cine negociá, si dupa ce mai nainte acestu a ti au recunoscutu in principiu pretensiunile.

Atátu-a asta data cu privire la urdtori si courdtori. Dar' Inscenatorii, ce facu si ce d'fú ei? Vomu spune in nr. urm.

Afacerea organizatiunii tribunaleloru.

Ministeriulu de justitia a inchiaiatu lucrările pregatitorie, relative la organizatiunea tribunaleloru si a judecatorieloru cercuali. Dupa stabilirea resiedintieloru tribunaleloru a trebuitu sè se porte grige atátu pentru impartirea comunelor in cercuri, cátu si pentru asigurarea localitatiloru necesarie. Spre acestu scopu ministru de justitia magiaru se adreseza acum cátra municipie si le provoaca a dá mana de ajutoru la aceste lucrari. Daca municipiele si voru fini acésta missiune, alu carei terminu finalu s'a pusu pre d'fua de 20 augustu, atunci nu numai cá se va inchiaia impartirea comuniitatiloru in cercuri, ci se voru fi facutu despusetiunile necesarie si pentru dislocarea tribunaleloru. Concursulu pentru ocuparea posturiloru de presiedinti va espirá pana atunci, si astu-feliu se voru poté incepe si denumirile, cari formeza ultimulu stadiu alu organizatiunii. Rescriptele ministru de justitia, privitorie la impartirea comunelor in cercuri si la asigurarea localitatiloru pentru dislocarea tribunaleloru sunt urmatoriele:

I.

Rescriptu

cátra juredictiuni in privinti'a organizarii tribunaleloru si a impartirii comunelor dupa cercuri.

La compunerea proiectului au sè servesca de indrep-tariu urmatoriele principie:

1. Sè se iee in consideratiune departarea de la resiedinti'a judecatoriei cercuale a fia-carei comune si puste mai impopulate, — precum si relatiunile lorú comerciale si de comunicatiune.

2. Asemenea e a se considerá la impartirea cercului si resiedinti'a fia-carui tribunalu, respective a autoritatii cartii funduarie, carei-a apartiene cerculu respectivu.

3. Comunele si puste mai impopulate sè se imparta judecatorieloru cercuale, cátu se pote, astu-feliu, cá cu referintia la poporatiunea acestoru d'in urma sè nu se nasca vre-o diferentia neproportunata.

4. Fie-care comuna si pusta mai impopolata are sè fia descrisa la impartire — si inca pentru fie-care cercu deosebitu — dupa date statistice precise.

5. De-ora-ce, conformu §ului 5 alu art. de lege XXXII d'in an. 1871, atátn tribunalele cátu si judecatoriele cercuale au a se arondá, cu privire la teritoriele lorú, astu-feliu cá tote partile lorú singurateca sè fia între sine iu legatura mediata: comunitatea va avé sè numesca in unu registru separatu locurile adnesate cátra teritoriulu juris-

nulu uitá trecutulu seu, perdeá iubirea de natiunalitate, nu mai scieá cá numele de Romanu apartiene unei immense si gloriose familie, nu mai deosebiá pre fratii, rudele si amicii sei, d'entre straini; — o! atunci, D-loru, caderea i erá aproape de perire!...

Stegiarulu celu falnicu alu Romanismului, rosu la radecine de viermele strainismului, se prevaliá si erá greu de a se mai redicá.

Dupa un'a d'in asemene criminale uitari trebui aproape unu vécu si diumetate, pana ce Romanulu sè-si revina in sentfri; trebui unu vécu si diumetate aproprie, numai putienu, pana ce sè-si readuca a minte de trecutu si sè voiesca a avé unu viitoriu.

Fanariotulu, fiara venetica, sciuse bine a-lu ingenunchiá, recurgundu cu dibacia la armele cele mai puternice ale desnatiunalitarii.

I erá de prisosu a intrebuintia prafulu de pusca, candu reusise a cerimá scolele natiunale, inventiatu r'a natiunala, educatiunea natiunala.

Elu isbutise agóni'pana si limb'a cea dulce, scumpa si iubita a Romanului, acea limba pre care cu atát'a grige o conservase mostenire sacra de la strabuni!

O gonise, dar' nu si d'in casa tieranului, ci numai d'in palatulu ciocoiului care, cá sè capete boeria, sacrificá inse-si mormintele parintiloru!

I veniá greu ciocoiulu sè-si lapeda caftanulu! Incuscritu cu Grecii, elu invetia moravurile Fanarului, invetia cum sè faca temenele pre la Curte, invetia cum sè impile pre bietulu Romanu si a batu-jocori limba si obiceiuri, tiera si lege.

Dara vigeli'a cumplita care in cursu de atát'a timpu isbise arborele natiunalitatii romane, trebuia o data sè ince-teze, foculu ce ne pargioleá, sè se stinga.

dictionii proprie, cari apartienu altei-a séu altoru juristic, tiuni si sè faca unu proiectu pentru impartirea rationala a acelorua. Totu-o-data ea va avé a se adresa pentru cascigarea dateloru privitorie la aceste locuri, cátra juredictiunea, carei-a a apartienu teritoriulu respectivu.

II.

Rescriptu

in privinti'a lucràriloru pregatitorie pentru dislocarea tribunaleloru de prim'a instantia.

Cu privire la executarea lucràriloru pregatitorie necesarie pentru dislocarea tribunaleloru de prim'a instantia, ce sunt a se organizá, ministeriulu de justitia va recurge la concursulu juredictiuniloru.

Spre acestu scopu tote actele presintate de comunitate in urm'a rescriptului ministru de justitia de la 1. ian. 1871, si referitorie la dislocarea tribunaleloru, se voru retransmisi comunitatii cu insarcinarea, d'a incepe lucrările pregatitorie insirate mai la vale si a raportá ministru reg. de justitia celu multu pana la finea lui augustu.

1. Dupa §-ulu 32 alu art. de lege 31 d'in an. 1871, sunt a se conscrie tote localitatiile cari formeza proprietatea comunitatii, precum si tote obiectele cari se afla in posesiunea ei si se intrebuintieza eschisivu pentru scopuri judiciarie, séu de una astu-feliu de autoritate, carea are unu cercu de activitate micstu (judiciariu si administrativu.)

2. Daca localitatiile ce se voru conscrie sunt ingreunate cu sarcine, d'ntre cari, conformu §-ului 32 d'in susu mentionatulu articlu de lege, una parte proportiunata o va suportá statulu, atunci sunt a se face registre acurate si in privinti'a acestoru-a.

3. Afara de ace'a sunt a se susterne copie despre tote contractele de inchiriare, inchiaiate de comunitate a supr'a localitatiloru, cari se intrebuintieza eschisivu pentru scopuri judiciarie.

4. Daca comunitatea e aplecata a dá pentru dislocarea judecatorieloru, séu prin vendiare perennale séu inchiriare, edificiulu care de presinte nu se intrebuintieza pentru scopuri judiciarie, atunci, incátu acésta nu s'ar' fi intemplatú pana acum'a, e a se tramite ministru planulu edificiului si a se statorl sum'a de cumperare séu inchiriare.

5. Cu privire la localitatiile, offerite de privati séu comune spre inchiriare, séu vendiare, pentru dislocarea tribunaleloru, offerentii respectivi sunt a se provoecá cá sè dea una declaratiune obligatoria, carea va avé a se asterne d'impreuna cu una opiniune motivata despre desemnarea celei mai accommodate localitati.

6. In deosebi comunitatea va fi provocata a se nesca dupa potintia, cá in locurile cu resiedintie, unde nu s'au facutu inca offerii suficiente pentru dislocarea gratuita a tribunaleloru, comun'a respectiva sè primesca a supra-si de-si nu intreg'a dislocare, dar' celu putienu una parte d'in spelese necesarie pentru scopulu acéstu-a.

7. Cu privire la impregiurarea, cátu de mare localitate se recere pentru unu tribunalu séu pentru altulu, servesce de indreptariu normativulu alaturatu la acestu rescriptu.

Da! Trebuá sè se stinga, cá-ci vocea puternica a lui Tudoru Vladimirescu isbucnise, si cu dins'a strigutulu de resbunare alu natiunii!

Erá scrisu in cartea vietii acestui nému, cá are sè se descepte d'in agonia, cá are sè-si aduca aminte de marirea si glori'a stramosiloru.

Ideele, semenate de Tudoru, si-au datu rodele lorú de-si eroulu cadú inaintu ne timpu, seceratu in flore prin négr'a tradare.

Romanii, desmorfiti cá prin minune, si-readusera aminte cá sunt Romani, cá au o patria a lorú propria, limba, jobice-iuri, drepturi!

Rechiamati la vietia prin sangele versatu alu lui Vladimirescu, ei cautara a-si redobandendi elementele ratecitate séu perdute.

Geniulu lorú, inabusitu atát'a timpu, si-relua sbornulu. Stindardulu Romanismului se inaltia, sentimentulu de natiunalitate se inarboréza.

O! de tre ori bine-cuventata fie memori'a lui Tudoru, d'in cenusa carui-a resarise d'in nou Domni'a Pa-menténa!

Si totu-si s'au gasitu fii vitregi ai tieroi, cari sè nu intelléga si sè profane sublim'a idea!

„Essistala noi o legiune de omeni, — d'fse D. Presiedinte, — Pentru cari unu Grecu, unu Turcu, unu Ottentotu, unu Romanu, — etotu un'a. Ei pretindu, cá meschi'n'a cestiune a natiunalitatiloru trebuie sè se pardiá in grandios'a conceptiunea umanitatii!"

Acesti-a sunt — Cosmopolitii!

*) Discursulu D-lui B. P. Hasdeu, primindu presiedinti'a societatii Romanismulu.

Discursul lui Gambetta

pronunțiatu la Bordeaux, în sala Lau-
rendeau, în audiul comitetului re-
publicanu.

Domni și scumpi concetățeni!

N'am vrutu să mai punu piciorul pe pământul de
unde pleasem, după oboselele ce cunosceți; n'am vrutu
să me întorc în Franța că să mi ieu parte la răspunde-
rea și silințele partitului republican, fără a me oprî la
Bordeaux.

Trebuia să vi exprim d-vostre, cari reprezintă uni-
nea făcută în partitul republican, totă simpatia și recu-
noscința ce vi pastrezu — de departe că și de aproape —
pentru sentimintele ce mi-ati aretat totu-de-un'a și totu-
de-una-data... pentru ce ore n'asi spune-o?... am vrutu,
cu ocaziunea situațiunii atăt de grave în care se afla țera,
să vi spun, fără nici una precauțare personală, — pentru
că nu sum candidatu în acestu departementu — ce'a ce
speru, ce'a ce asi dorî.

(Acî oratorele e intreruptu de aplause.)

Nu plaudati, domnilor!

Or'a e prè multu solemnă, pentru că s'avemu unii
pentru alții astu-felu de cuvinte de cătu ale stimei și incre-
derii reciproce. (Prè bine.)

Situațiunea actuală a Franței, cându o examineza
cine-va de aproape, cându e însufletit — pentru această exa-
minare — de pasiune cătra dreptate și adevăru, adică
cându are, spre a se garantă, contr'a iluziunilor animei,
regulele rațiunii, această situațiune e forte multu în stare să
ni inspire cele mai adunci intristări, dar' ne invita a luă
measurele cele mai barbatesci și ne oprește d'a ne descura-
giă. S'o studiăm, și vomu ajunge la concluziunea că, dacă
partitul republican vrè, elu pote, și că dacă scie, va
ajunge să regenereze această țera și să fundeze într'ins'a
unu guvernul liberu, la adăpostu de ori-ce surprindere, de
ori-ce reacțiune și de ori-ce lipse.

Una astu-felu de demonstrațiune e folositoriu să ta-
cemu asta-di și care trebuie s'o facemu, mai cu sèma în
faci'a competitorilor partitelor monarchice, nu numai spre
a aduce triumfulu principiilor ce ne unesc, dar' mai alesu
— nu trebuie să încetăm unu minutu d'a o repetă — spre
a dă Franței mantuirea ei.

În această ora, ce se vede în țera?

Nisce omeni cari, în tote timpurile, au insultatu de-
mocratia, cari au uritu-o sèu d'in nescinția sèu d'in inte-
resu personale, i vedemu explotandu în cascigul loru cre-
dilitatea și frica, desfigurandu sistematicesce omenii și lu-
crurile, și silindu-se să atribuia esecesele celoru d'in urma
lune republicei, carei-a i sunt detori cu tote astea a-i mul-
țiam că n'au fostu prinși sèu perduti.

Si eu gasescu că între situațiunea actuală și situați-
nea ce se desfășură în lun'a lui maiu 1870 existe una ase-
menare plină de invetiaminte.

În lun'a lui Maiu 1870, Franța a fostu întrebata, și
sciti de cine și cum. Dar' nu e mai puțin adevăratu că
eră investita și cu dreptul d'a se pronunția asupra desti-
nelor sale. Cu ajutorul coalitiunii totoror fricelor, afi-
tiate de una presa platita, cu ajutorul coalitiunii interese-
loru celoru mai josoriti — interese dinastice, interese de pa-
rasiti — Franța a fostu surprinsă, votulu ei a fostu surprinsu;
dar' cu tote astea ea nu si-a pronunțiatu mai puțin otarirea, și,

cu una rapediune că de trasnetu trei lune după această otarire,
destinele i se implineau și eră pedepsita, pedepsita preste
marginile dreptății, pentru că s'a datu în manile criminale
ale unui imperatu.

Asta-di, sub numiri diferite i se pune ace'a-si întrebare.
Vrè inca una-data să abdice și să fia resturnata în fagasiile
dinastice?

Sub ori-ce nume s'ar' ascunde lucrurile, vedeti că e
totu întrebarea d'a scî dacă Franța vrè să se guverne de
sine sèu dacă vrè să se dèe altoru-a, și dacă teribil'a încar-
care d'in care esî sangerata și ciuntita a invetiati-o în sîr-
ștu a se conduce singura și de sine însa-si.

Dar' unu lucru mangaitoriu, cu tote esecesele ce s'au
comisu și crimele cu care se însemna caderea Comunei d'in
Paris, cu totu curintele de calomnie care se pravalise în
contr'a partitei republicane, în mijlocul rebelului civil, țier'a
și-a pastratu sangele celu rece: alegerile municipale au do-
veditu că a dou'a di după această ingrozitoria criza, țier'a nu
se lasa să fia dusa la reacțiune. Această e una esperința care
trebuie să ni inspire răbdare și intelegință în acțiunea poli-
tica. Credu că, în faci'a unirei făcute între diversele nuanțe
ale opiniunii republicane, potemu dă Franței spectacululu
unei partite disciplinate, tare în principiile sale, laboriose,
descepte și otarite la ori-ce spre a convinge pre Franța de
facultățile sale guvernamentale. Într'unu evenimentu una parti-
ta care primesc formul'a: „poterca să fia incredințiată celui
mai întieptu și celui mai demnu.“

Trebuie dar' să fim cei mai întiepti. Ei bine; acê-
t'a nu ni va costă nimicu, pentru escelentele cuventu că nu
este politica în adevèru întieptă, în adevèru fecunda de
cătu ace'a a partitei republicane. (Prè bine.)

Nu trebuie să ne lasăm a fi întorși de pre calea cea
dreptă, nici prin calomnie, nici prin injurie; și am convicți-
nea, că dacă vomu să ne ținem bine și să remanem la
postu, dacă vomu fără încetare, asupra totoror cestiunilo-
ru puse să dăm resolveri republicane, vomu ajunge în
curundu a aretă, pre cale de contradicere și de comparare,
pretentiosiloru cari ne disprețuescu și ne ignoréza, că
valorăm mai multu de cătu injuriile, că suntemu
una partita de guvernamentu capabile d'a dirige afac-
erile, partita înteliginței și a rațiunii, că printre
omenii cari împartiescu principiile noastre se voru gasi în
adeveru garantiile de scinția, de desinteresare și de ordine,
fără de cari unu guvernul nu este de cătu una afacere în
profitulu cătoru-va.

Trebuie dar' să manutinem și să spriginim guver-
nulu nostru, Republic'a, în faptu și în dreptu. Fără a dis-
cută asupra nuanțelor copilaresci, permiti-mi a vi dice
că unu guvernul, în numele carui-a se facu legi, se face pa-
ce, se percepu miliarde, se dă justifiă, se nabusiescu resco-
le cari aru fi fostu de agiunsu pentru a derimă dieca mo-
narchie, este unu guvernul stabilitu și legitimu, care probeza
poterea și dreptul sèu prin actele sale înse-si. Acestu guvernul
se impune la respectulu totoror și, ori cine lu ameninția,
este unu factiosu. (Bravo! bravo!)

Poterea să fia a celui mai întieptu, a celui mai
demnu! Forte bine! Acêst'a este una prinsore pre care tre-
buie s'o primim. Acêst'a nu este una formula nouă pentru
nisce republicani; dogm'a loru este d'a nu vedé distribuite
funcțiunile publice de cătu meritulu și virtutii. La acestu
respectu alu meritulu și alu moralității amu chiamatu noi
în desiertu imperiulu; și tocmai pentru că moral'a se opu-

ideele noastre și vomu strigă totu-d'a-un'a pre faciă, dandu
cei d'antăi semnalulu, cându strainismulu ne impresora!

Acestea sunt principiile noastre, și Romanismulu nu va
perî!

Nu că-ci:

„Nu pieri asîe lesne unu populu că Romanulu
Ce secolu țienî peptulu la mii de vigelie;
Mai lesne-ar fi s'ncete d'in cursulu seu betranulu
Danubi, er' Romanulu nu diace 'n misielic!
Nu diace, că-ci în peptu-i mai este-o suveniru
De faptele strabune, de marele-i trecut,
Mai bate inca, bate o inima 'n simțire,
Ce-i dice: Lupta, lupta, d'acêst'a esti facutu!
Dar' chiaru cându veneticulu sr smulge de se pote
D'in inim'a romana trecutulu stralucitu,
Atuncea vâi, colnice, voru spune cu-a loru siopte
Că viti'a romanesca d'in lume n'a peritu.
Carpati, cu-a vostre creste, cu selbele umbrose,
Danubie betrane și Oltu infuriatu,
Veti spune voi trecutulu Daciei gloriose,
Cându inim'a romana trecutulu a uitatu!“
Nu! Romanismulu nu va perî! Sangele lui Tudoru Vla-
dimirescu a încaldit sangele nostru. Mareti'a lui umbra se
afia în sufletele noastre. Impulsiunea, data de elu, faptele sale,
ideele sale, au petrunsu aduncu animile noastre și noi, fiii
lui, i serbăm asta-di memori'a după 50 ani, formandu batali-
oanele sacre, care să oppuna totu-d'a-un'a unu zidu de otie-
lu strainismulu.

Traiesca Romani'a

Traiesca Romanismulu!

Traiesca memori'a Domnului Tudoru!

G. G. Tocilescu.

ne la ori-ce transacțiune cu una potere întemeiată pre cri-
ma și manu-țienuta prin corupțiune, opozițiunea noastră eră
atunci neimpacată și revoluționaria.

Asta di opozițiunea sub guvernulu republicanu si-mo-
difica și caracterulu și natur'a și planurile sale de portare;
ea trebuie să siléscă și să contoleze, er' nu să distruga. Da,
vomu fi respectuosu pentru autoritatea noastră, respectuosu
pentru alegerile noastre, înse nu vomu parasî dreptulu de
critica și de reforma, și fiindu-că n'amu cerutu nici una-da-
ta favori la nimeni, vomu lasă că votulu universale să se
pronunție între acei cari ne desprețuescu și acei cari au
avutu răbdarea și statornicia d'a luptă pentru Republica și
libertate. (Vive aplause.)

Această concepere a rolului opozițiunii sub Republica
atena de diferințele de vèrsta și de timp. Este sicuru că
vèrst'a, voiu dîce eroica, cavaleresca, a partitei, a trecut
de la implinirea partiale a speranțelor ei și asta-di, can-
du este vorb'a d'a desvoltă aplicarea principiilor noastre,
detori'a ei este d'a fi totu atăt de rece, totu atăt de
răbdatoria, totu atăt de mesurată, totu atăt de dibace, pre
cătu amu fostu de entusiasti, de veheminti, atunci cându
eră vorb'a d'a aruncă în noianu imitațiunile corupte ale Im-
periulu de diosu. (Prè bine!)

Da, sub unu guvernul care, pentru a manu-țiené ordi-
nea, a fostu silitu a-si luă autoritatea de la legalitatea Re-
publicei, trebuie să scim a fi răbdatori, a ne legă de unu
lucru; trebuie că acestu lucru să fia imediatu realizabile,
și să ne ținem de d'insulu până va fi realizatu.

Si, domnilor, permiti-mi a vi spune că, dacă vomu
specialisă, cu cătu mai multu vomu centralisă poteriile nos-
tre a supr'a unui puntu datu, cu atăt mai rapede vomu
desceptă aliatu devotatu în rondurile sufragiului universale,
care se pronunția în cea mai de pre urma instanția, și cu
atăt mai multu vomu scurtă termenel cari ne desparte de
succesu. Unitatea, simplicitatea scopului, acestu-a trebuie să
fia cuventulu de ordine; înse nu este de ajunsu d'a-si fi
impusu nestramutat'a otarire d'a face d'in partita republi-
cana una partita de guvernamentu, trebuie acestei partite
una programa lamurita, precisă, inamica a utopielor, ina-
mica a chimereleor, mai cu sèma nu trebuie a se lasă
întorce de nimicu de la realizarea programei sale, și a nu se
desgustă nici una-data, a nu se obosî nici una-data în
lupt'a întreprinsa pentru a refăce țier'a, a-i refăce moravu-
rile, și, smulgundu-o d'in ghiarele intrigantiloru, a o oprî
d'a fi necurmatu balotata între despotismu și rescola. Tre-
buie a face să dispara reulu, caus'a totoror relelou:
ignoranț'a, de unde iesse pre rondu despotismulu și
demagogia. Pentru a combate acestu reu, d'între tote lécu-
rile cari potu atrage atențiunea omeniloru politicii, este
unulu care le domnesce și le resuma pre tote: educa-
țiunea a totoror. Trebuie a scîprin mijloculu caroru
measure, caroru procederi, a dou'a di după desastrelu noastre
cari sunt de imputatu nu numai guvernului pre care l'amu
suferitu, dar' și degenerării spiritului publicu, noi vomu
poté garantă de caderile, de surprinderile, de erorile, de
inferioritățile cari ne-au costatu atăt de multu. Sè studiăm
nefericirile noastre, să cautăm causele, cea d'antău d'între
tote: ne-amu lasatu să fim întrecuti de celelalte popore,
mai puțin bine înzestrate de cătu noi, dar' cari înaintau,
pre cându noi remaneam pre locu.

(Va urmă.)

Romani'a.

Adunarea deputatiloru.

Siedinția de la 3. iuliu.

Ministrulu de finanie citește unu mesagiu pentru unu
creditu, care se trimite la secțiuni. — L. C o s t i n cere a
se luă în dezbateru cestiunea Strousberg, că-ci deputatii stau
să plece.

V a r n a d i desvolta interpelarea cătra ministrulu
lucrărilor publice asupra stărei deplorabile în care se afla
Besarabi'a în privința comunicațiunii. — Întréba guvernulu
daca s'au luat measure a se efectui construirea unui podu
preste Prutu și daca se va mai luă impositulu nedreptu ce
se cere la trecerea caletoriloru. — D. ministru alu
lucrărilor publice dice, că podulu s'a
ruptu și se va face altulu, — pentru siosele a însărcinatu
pre ingineri pentru constituirea loru, — tacele nelegale nu
se voru admite.

Se presinta d'in partea ministeriului lucrărilor publice
unu proiectu de lege pentru navigațiunea Jiului. — Camer'a
lu declara de urgentia.

Se trece la ordinea zilei. C. N. Racota citește rapor-
tulu seu pentru modificarea art. 6 d'in legea consilierulu ju-
diciene, care după una discuțiune scurta se primesc.

Se id în discuțiune proiectulu de lege pentru desfin-
țierea cheagiului și ancoragiului și se primesc. — Se pro-
cede la cercetarea unui proiectu de lege pentru acordarea
unui creditu de 4,200 lei pre sèma ministeriului justitiei. —
Lipsindu cea mai mare parte a deputatiloru, siedinția se
radica.

Indoctrinati de spiritulu utopiei universale, inamici de
morte ai Romanismulu, ei nu încetăza de a-si bate jocu de
totu ce este natiunulu.

Nu ni trebuiesce, — striga ei cu unu sarcasmu infer-
nalu, — să avemu literatura romanesca, poesia romanesca,
arta romanesca, industria romanesca, commerciu romanescu,
că-ci dacă amu avé tote aceste este că și cum amu avé unu
sore romanescu sèu o imperati'a cerésca roma-
nesca!?

Acestu-a este progressulu, acêst'a este civilizațiunea,
la care amu agiunsu!

Sè nu mai fimu Romani, sè nu mai vorbim romane-
nesce, sè nu mai simțim romanesce, sè nu mai cugetăm
romanesce, sè nu mai iubim romanesce.

Sè ne contopim cu totii, sèu cu Nemții, sèu cu Mus-
calii, sèu cu Turcii!..

Sè nu mai fia nici unu semnu, cum că au essistatu o
data Romni că natiune pre faci'a globului!

Sè se derime altariile strabuniloru; sè se desprețuescă
limba, datine, obiceiuri natiunale; sè se dèe prèda focului
monumentele, ce ni mai atătă originea noastră; sè se sfa-
rime lepedea Romanismulu, pre care atâtea vècuri s'a re-
dimatu essistinția noastră!?

Si pentru ce? Pentru că spiritulu tempului, cultur'a
și civilizațiunea moderna voiescu acêst'a.

Da, Domnilor și Domnelor! Natiunea Romana trebu-
esce să aiba o cultura, o civilizațiune, dara acea cultura, acea
civilizațiune trebuie să fia n a t i u n a l a.

Voim a avé o instrucțiune și educațiune romanesca.

Voim a esî în campulu progresulu că Romani, er' nu
că bastardi ai strainiloru.

Sè ne accuse ori-cine de selbatici, de necivilisati, de
necunoscutori ai solidarității poporeloru; noi vomu persiste în

Siedinția de la 4. iuliu, 1871.

Se votează două credite; apoi se începe discuțiunea asupra proiectului de lege pentru convertirea obligațiilor lui Strousberg.

C. Boerescu citește raportul comitetului delegatilor și propunerea făcută în secțiuni de mai mulți deputați, prin care se cere evaluarea lucrărilor drumului de fier într-un mod contradictoriu și largu, și numai echivalentul acestor lucrări să plătească statul Român. Raportorele arată, că această propunere în secțiuni a rămas în minoritate fiind incompletă.

L. Costin, discutând chestiunea mai pe largu, conchide că țara n'are nici un obligamentu față cu detentorii de obligațiuni, fiindu-că nu există nici un raport juridic de cătu între țară și Strousberg, era nu între detentori și țară. Noi nu vom fi detori detentorilor de cătu d'în momentul în care liniile vor fi pedate.

G. Brătianu combat propunerea de conversiune, pentru că în condițiile ce se propun, se îngăzează toate veniturile Statului, era nu numai ale drumului de fier, după concesione. Mai arăta apoi că acestu proiectu de lege alu guvernului și d'în alte puncte de vedere e viciosu, și în privința acestui s'a potut convinge guvernul că opiniunea publică a țării e contră acestei conversiuni.

C. G. Apostol, combatendu pre vorbitoriul precedent, dăce că a pusu chestiunea reu candu a d'isu, că acestu proiectu de lege este alu guvernului. Nu este în discuțiune proiectul guvernului, ci acela-a modificatu în multe părți de comitetul delegatilor.

Blaremburg espune lucrurile necerte pentru cari este a se plăti ce-va certu, că-și pre langa acea că nu se știe valoarea lucrărilor mai sunt și o multime de contracte nedesfăcute de Strousberg et comp. I se pare că se urmărește scopul d'a se astupă gur'a lui Strousberg. Vorbitoriul, în fine, conchide că nu se unesc cu soluțiunea ce se propune prin proiectul de conversiune. Nu crede că forța brutale să vină în ajutoriul unor pretensiuni atât de injuste. Aștepta că țara să fie condamnată a plăti, dar banii ce se vor plăti vor fi blastemați.

M. Epureanu susține conversiunea și combat pre adversarii acestei conversiuni.

C. Arist. Pascalu arăta că țara n'are a plăti de cătu numai pentru lucrările seversite. Detentorii, dăce oratocele, aștepta numai să declarăm că suntem detori, și această li va fi de agiunsu spre a ne apuca de sum'a întreaga a capitalului. Noi n'avem nimica cu detentorii, și acesti-a au numai pre Strousberg să-lu apuce.

C. Boerescu, că raportore, dă mai multe explicațiuni asupra lucrărilor făcute de comisiune, și după combaterea ce face mai multor oponenti, ședința se ridică.

Estrasu d'în „Rom.“

VARIETATI.

*(Respunsul Regelui Italiei la adresa Iasiianilor.) Cetim în Curierul de Iasi: Adresa Consiliului Comunal de Iasi, adresată Mai. Sale Regelui Italiei, au fostu primitu sambet'a trecută (8 iuliu) și M. S. a binevoitu a da imediatu urmatoriul prăgratiosu respunsu:

„Multiamescu Municipiului și Cetătanilor de Iasi pentru așugurile ce facu Italiei și mie. Facu celle mai calduose urări pentru binele și prosperitatea poporului romanu!“

Vitoriu Emanuelu

Florența, (palatiul) Pitti.

*(Miscaminte școlare, municipale, etc. în Zărandu.) D'în Bai'a de Crăiu, cu d. 20. iul. a. c. ni se scrie: „S'a formatu aici reuniune pentru ajutorarea orfanilor destinați la meserie. — Este formată alta reuniune pentru ajutorarea școlorului comunali, a invetiatorilor și invetiaceilor saraci. — Gimnasiul rom. d'în Bradu au serbatu serbatoarea sa națională la d'ia SS. Constantin și Elena, cu care ocaziune s'a facutu reprezentatiune la ministrul de culte și instructiunea publică, D. Pauler, că să binevoiescă a preliminară în bugetul anului venitoriu (1872) unu ajutoriu său subvențiune de 4000 fl. pentru tenerul nostru institutu. D. ministru inse (fostu professoru) au binevoitu a ni răspunde că „nu pote.“ — În septeman'a trecută se țienura esamerele în gimnasiul nostru, — unde sunt deschise până acum trei clase. Era la tomna se va deschide a patr'a; — studentii toti au respunsu forte bine, ceea ce este a se atribui staruintei bunilor professori, ce i avem. — La noi inca, că și în celelalte comitate și districte, se alege una comisiune de 27. membri, spre a elaboră proiectul pentru noua organizațiune politică a districtului. Președintele comisiunii este D. vice-comite I. Dr. Iosifu Hodosiu. Comisiunea lucra în trei subcomisiuni.“

*(Supliment.) D'în partea societății de lectură a junimei studioase de la gimnasiul d'în Blasiu, suntemu rogati a adauge la cele publicate în Nr. tr. între generosii binefacători ai societății, caroru-a li-se votase multiamita publică, și pre D. canonicu metropolitanu Timotheu Cipariu, cu unu ofertu de 10 fl. v. a. daruiti în folosul bibliotecii, ceea ce atunci d'în gresială rămasese a fără d'în lista. —

*(Ministrul franceșu de esterne, Victoru Lefranc,) priml d'ilele trecute una deputatiune trimisă d'în partea unei asociațiuni americane, carea a cerutu d'înre insurgenții prizonieri celu putienu 15.000 de barbăți, pentru a-i transportă în Statele-Unite ale Americii, unde pre territoriu Arizona deportatii voru avé să lucre la ocne, avendu pre d'î una plată de 4—6 franci. — Ministrul Francei inca n'a respunsu la această propunere a speculanților americani.

*(Numire.) Ministrul instructiunii publice au numitu pre D. Vasiliu Olteanu, (fostu vice-comite în Comit. Hunedorei în Trans.) de officialu la inspectoratul școl. d'în comitatul Carasiului în Banatu.

*(Consemnarea) marinoseleru oferte trimise cu List'a I. prin D. invetiatoriu Simeone Draganu d'în Saliscea-super. în Marmati'a, spre întemeierea fondului școl. protopopiale romane d'în Lupusiu-ung. în Transilvani'a. Onorab. DD. Ionu Tomoiaga, parocu, 3 fl. Mihailu Popu, preotu în Saliscea-sup. 1 fl. Corneliu Batinu, advocatu, 1 fl. Simeonu Bondoru, comissariu de securitate, 1 fl. Da'a Mari'a Batinu nasc. Bondoru 1 fl., Simeonu Draganu, invetiatoriu 1 fl., Teodoru Iug'a, jude com. 1 fl., Nicolae Vladu, percep. com. 1 fl. Michaelu Kiss, not. com. 60 cr., v. a. Lupu Vladu, curatore, 40 cr., Aureliu Popu, pruncu 20 cr., Ioane Batinu, pruncu 20 cr., Georgiu Ientetiu, fetu, 20 cr., Andreiu Iug'a, economu, 10 cr. v. a. Sum'a 11 fl. 70 cr. — Datu în Lupusiu-ung. 19 Iul. 1871. Demetriu Varna, v. prot. profes.

*(Scaldele) seu băile cu aburi sunt forte răspandite în dilele noastre și este prea interesantă a ști, de candu și pentru care scopuri există ele. A face una scaldă cu aburi se numește asudarea și inferbentarea trupului întregu, seu a unei părți a lui. — Prin urmare produce efectul celu mai mare caldur'a umedă, de-si mai cu seama în Orientu se aplica scalde prin aerul inferbentatu. Afara de aburi se aplica în scalde și apa rece, frecarea, perierea, biciuirea, etc. (aduse d'în Rusi'a). Introducerea scaldelor este forte veche și o aflăm între altele și la popore selbatice în Americ'a (d. e. în Mexicu) numai fresce în decursul timpului s'au perfectionatu construcțiunea lor. Băile cele mai primitive sunt dulapuri implute cu aburi, cari primescu trupul intragu și se închidă exactu impregiurulu grumazilor, pentru a lasă capulu liberu. În loculu acestor-a au intratu în urma alte aparate asemine, precum alu lui Rapou, alu lui Hempel, etc. Băile cele mai usitate și d'în punctu de vedere igienicu mai recomandabile sunt incaperi implute cu aburi ferbinti, în cari incaperi se afla la margini terase, care dau scaldatoriului ocaziune, de a trece d'în o temperatura mai moderată în o temperatura mai ferbinte; și rezervore cu apa rece și caldă, dusiuri reci și calde. Pre trepte variază temperatur'a între 30 — 50° R. După ce trupulu s'a inferbentatu destulu, se recorește prin confundare în apa rece seu prin dusiuri reci, pentru că apoi să asude cu forța indoita. Pelea după ce s'a muiatu destulu, se freca linu și se perie; apoi se cureția cu spuma de saponu, și se pote inca irrită prin biciuire cu mature curate, pentru a asudă inca și mai multu. Timpulu, cătu are să stea cine-va în baia, aterna atâtu dela potirile sale, cătu și dela ace'a, cătu i țienesc. Asemine condiționatu este și timpulu recoririi. După baia seu se recorește imediatu trupulu tare și multu (că în Rusi'a), pentru a est recoritu d'în baia. Această motodă se potrivescă mai alesu pentru omeni sanetosi; seu se culca invelitu forte bine în cerși de lana (această motodă priesce mai alesu bolnavilor) și mai asudă inca 1/2—1 ora. Apoi se merge d'în nou în aburi, inse numai pentru a face pelea mai putienu spariosă contr'a frigului, și, în fine, se recorește cu deseversire. Dacă se omite inse această d'în urma, remane în trupu o capabilitate osebita pentru a se reci, și în acea-si d'î nici să nu se cuteze a est la aeru prospetu. Băile sunt unu midilocu escelentu dieticu de curățire și recorire pentru persoane sanetose și robuste, și aplicatu în intervaluri amesurate, unu remediu pentru mistuire și unu palliativ pentru acei-a cari au dispozițiune de a reci, pentru reumatisme și guturariu. Remanu și unu remediu importantu contr'a multor bubutii cronice, contr'a buboelor și ulciorilor, apoi contr'a boelor de grumazi, mai alesu ale canalelor pentru inghițitu și respiratu, apoi și a organelor de audi, la otrăviri prim medicamente, d. es. contr'a bôlei mercuriale după bole siphilitice; în fine contr'a multor defecte și bole de nervi (contr'a dorerei de dinti și dorerilor de șolduri) etc. Si inflamațiuni iuechite, d. e. udma, imflarea inchieturilor, s. a. se trecu în băi de aburi, mai alesu aplicandu-se mereu și dusiele. Periculoase sunt inse băile pentru acei-a cari au inclinațiune spre paralizare și pentru epileptici.

Anunțiu.

Adunarea generală anuală a despartimentului pentru întregu comitatul Solnocului-Inferioru se convoacă pre 21. Augustu a. c. st. n. la 10 ore antemeridiane, în locința protopopescă în Desiu, la care adunare se invita alu parte toti membrii fondatori, ordinari și ajutatori, precum și totu inteligentele amatoriu de progressu naționalu.

D'în ședința comitetului cercualu alu despartimentului XII. alu Asociațiunei transilvane etc. ținută în Desiu la 18. iuliu 1871.

Ioane Colceriu m. p.,
directore.
Petru Muresianu m. p.,
secretariu.

Sciri electrice.

Viena, 22. iuliu. Numirea contelui Aloisui Károlyi de ambasadoru la curtea de Berolinu e, asié d'icundu, sigura. În legatura cu această numire va mai urmă una multime de transferări și schimbări diplomatice. Asié se dăce, că bar. Kubeck se va transpune d'în Rom'a la Constantinopole, bar. Langenau d'în Hag'a la Petropole, cont. Paar d'în Dresd'a la Coppenhag'a și bar. Pfisterscheidt d'în Carlsruhe la Dresd'a, era bar. Zulauf de la Bucuresci la Aten'a, numindu-se în loculu lui de consulu generalu în Bucuresci bar. Schlehta.

Versalia, 22. iuliu. În man'a totoror neresuștilor parti'a legitimista și clericală perseverează în nescuinița ei d'a causă confuziune d'î Thiers. Ea va radică, înainte de totu, gravaminu contr'a impregiurării, că în tempulu absinței consului Choiseil reprezentanti'a Francei la scaunulu papalu a fostu incredințiată lui Villestreux, unu protestant și inimicu recunoscutu alu papei.

Veneti'a, 22. iuliu. În temnița de la Gui decca se intenplă d'ilele aceste unu tumultu seriosu; arestantii, 600 la numeru, amenințiau a erumpe afara, inse fure impedecati prin milita, carea întrevini la tempulu seu.

Madridu, 22. iuliu. Regele insarcină pre Serrano cu formarea unui cabinetu nou. — Serrano presintă unu programu alu unui ministeriu conciliatoriu. Respunsulu regelui se aștepta cătu mai curundu.

Constantinopole, 22. iuliu. Fratele imperatului d'în Marocco, Mouley Achmed, a sositu aici în una misiune politică. Afacerea Tricoupis (consululu Greciei) e aplanată.

Berolinu, 22. iuliu. „Reichsanzeiger“ comunica: După ce imperatulu a ordonat evacuarea departementelor Eure, Somme și Sain'a inferioară, comandele generale ale primului corpu de armată și ale diviziunei d'antâiu se voru reintorci în patria.

Parisiu, 23. iuliu. Cu ocaziunea pertratării petitiunilor privitarie la potorea lumesca a papei, Thiers dăce că i pare reu că s'a sulevatu această chestiune; elu nu și va negă parerile sale de mai înainte, invetiaturele pasionate de naționalitate au dusu Franci'a la parasirea politice sale tradiționale și a echilibrului europénu, precum și la catastrofele d'în urma; înzedaru a admoniatu elu mai înainte, că această procedere trebuie să educa cu sine unitatea Italiei și a Germaniei; politica de rebelu nu este ertatu a se urmări; Italia e spriginată de tota Europ'a; să ne nesiunim a ni reorganisa milita, inse nu pentru vre-unu rebelu, ci d'în precauțiune și pentru a țiené Franci'a în rangul înaltu. Ar' fi una politica rea d'a instraină de cătra noi pre unu vecinu potinte precum e Italia, Thiers dăce mai departe, că n'a transu papei neci una episto'a. și nu pote dăce alta-ce, de cătu că Franci'a e totu de-un'a deschisă pentru pap'a; reportele create prin concordatu pretindu nedependința papei, spre a carei aপরare și sustinere va face totu ce i stă în potere.

Madridu, 23. iuliu. Regele priml programulu lui Serrano, care i va presintă una lista ministerială cu Topete, Sagesta și Ulloa.

Versalia, 24. iuliu. În una convorbire lungă cu nuptiulu papalu Thiers a precisatu pușetiunea, care Franci'a va trebui să o ție în impregiurările actuale față cu curi'a papale. La o întrevinere activă d'în partea Francei pentru restituirea poterii lumesce a guvernului besericescu nice cugetă nu se pote; întreaga Europ'a a acceptatu inca de multu tempu caderea lui. Franci'a va face inse pre calea diplomatică totu ce i va stă în potința, spre a efectul, că legile despre desfintiarea monasterielor și confiscarea posesiunilor besericesci să nu se aplice chiaru în Rom'a.

Propriet., edit. și red. respundiet.: ALES. ROMANU.